

نام و نام خانوادگی: پایه تحصیلی: دهم انسانی نام درس: علوم و فنون ادبی 1 باسمه تعالی آموزش و پرورش شهرستان دورود دبیرستان غیرانتفاعی امام رضا(ع) سال تحصیلی 1401-1402 مدت امتحان: 90 دقیقه نوبت: دوم		
ردیف	سوالات	بارم
۱	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	۱
	ویژگی های نثر دوره سامانی را بنویسید. (۴ مورد)	
۲	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) ویژگی اصلی نثر..... به کارگیری سجع است. ب) شاعران معروف آذربایجان و بودند. پ) آوردن آرایه های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و پارسی از ویژگی های نثر..... است. ت) کشف الاسرار و عده الابرار از آثار است.	۱
۳	چرا به سبک دوره سلجوقی، بینابین هم گفته می شود؟	۰/۵
۴	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص) و (غ) مشخص نمایید. الف) زبان پارتی در دوره هخامنشیان رایج بود. () ب) قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود. () پ) یکی از ویژگی های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، سادگی فکر و روانی کلام آن است. () ت) مهم ترین دوره تمدن اسلامی ایران قرن پنجم و نیمه اول قرن ششم بوده است. ()	۱
۵	نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام در کجا پدید آمد؟	۰/۲۵
۶	همه آثار به جز از نمونه های نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند. الف) کیمیای سعادت ب) قابوس نامه پ) تاریخ بلعمی ت) تاریخ بیهقی	۰/۲۵
۷	موسیقی شعر (۶ نمره)	25/۰
	در کدام گزینه « ی » صامت است؟ الف) دید ب) یار پ) فانی ت) بینا	
۸	واژه های قافیه و حروف مشترک آن را در هر بیت، مشخص کنید. الف) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد؟ ب) چنین داد پاسخ فریدون که تخت یک نکته از این معنی، گفتیم و همین باشد نماند به کس جاودانه نه بخت	2
۹	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت برآید که ما خاک باشیم و خشت	1/5
۱۰	آیا واژه « حسیض » می تواند با واژه « لذیذ » هم قافیه شود؟ دلیل خود را بنویسید.	۰/۵

۱۱	کدام یک از ابیات زیر دارای « قافیه درونی » و کدام یک « ذوقافیتین » می باشد؟ الف) طرفه می دارند یاران صبر من بر داغ و درد ب) مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم داغ و دردی کز تو باشد خوش تر است از باغ و ورد دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم	75/
۱۲	واژه « سرافراز » را یک بار با همزه و بار دیگر بدون همزه به خط عروضی بنویسید. با همزه: بدون همزه:	۰/۵
۱۳	در ابیات زیر « ردیف » را مشخص کنید. الف) شب عاشقان بی دل، چه شبی دراز باشد ب) آب زنید راه را، هین که نگار می رسد تو بیا کز اول شب، در صبح باز باشد مژده دهید باغ را، بوی بهار می رسد	۰/۵
زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۱۴	نمونه های واج آرای و واژه آرای را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل ب) ما را سری است با تو، که گر خلق روزگار باز دارد پیاده را ز سبیل دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم	۱
۱۵	موازنه تقابل سجع های..... و در دو یا چند جمله است.	۰/۵
۱۶	در عبارات زیر سجع ها را بیابید و نوع هر یک را مشخص کنید. الف) توانگری به هنر است نه به مال، و بزرگی به عقل است نه به سال. ب) دوستی را که به عمری فراچنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.	1/5
۱۷	در ابیات زیر آرایه موازنه به کار رفته است یا ترصیع؟ دلیل خود را بنویسید. الف) برگ بی برگی بود ما را نوال ب) راه وصل تو، راه پر آسیب مرگ بی مرگی بود ما را حلال درد عشق تو، درد بی درمان	۱
۱۸	در ابیات زیر جناس و نوع آن را مشخص کنید. الف) مگذران روز سلامت به ملامت، حافظ ب) پدر با پسر یکدگر را کنار پ) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی ت) کفر است در طریقت ما کینه داشتن چه توقع ز جهان گذران می داری گرفتند کرده غم از دل کنار که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی آیین ماست سینه چو آیینه داشتن	۲
۱۹	حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند اما لگد کم خورده است.	4

نام و نام خانوادگی: _____ پایه تحصیلی: دهم انسانی نام درس: علوم و فنون ادبی 1 باسمه تعالی آموزش و پرورش شهرستان دورود دبیرستان غیرانتفاعی امام رضا سال تحصیلی 1401-1402 مدت امتحان: 90 دقیقه نوبت: دوم		
ردیف	سوالات	بارم
۱	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) ویژگی های نثر دوره سامانی را بنویسید. (۴ مورد) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا-تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی-کوتاهی جملات-بهره گیری کمتر از لغات عربی	۱
۲	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) ویژگی اصلی نثر موزون .. به کارگیری سجع است. ب) شاعران معروف آذربایجان خاقانی و نظامی بودند. پ) آوردن آرایه های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و پارسی از ویژگی های نثر مصنوع است. ت) کشف الاسرار و عده الابرار از آثار ابوالفضل میبدی است.	۱
۳	چرا به سبک دوره سلجوقی، بینابین هم گفته می شود؟ زیرا ویژگی های سبک خراسانی و عراقی را دارد و بین این دو سبک واقع شده است	۰/۵
۴	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص) و (غ) مشخص نمایید. الف) زبان پارتی در دوره هخامنشیان رایج بود. (غ) ب) قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود. (ص) پ) یکی از ویژگی های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، سادگی فکر و روانی کلام آن است. (ص) ت) مهم ترین دوره تمدن اسلامی ایران قرن پنجم و نیمه اول قرن ششم بوده است. (غ)	۱
۵	نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام در کجا پدید آمد؟ ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ(خراسان کنونی افغانستان-تاجیکستان-ماوراءالنهر و ترکستان	۰/۲۵
۶	همه آثار به جز از نمونه های نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند. الف) کیمیای سعادت ب) قابوس نامه پ) تاریخ بلعمی ت) تاریخ بیهقی	۰/۲۵
۷	موسیقی شعر (۶ نمره) در کدام گزینه « ی » صامت است؟ الف) دید ب) یار پ) فانی ت) بینا	۱/25
۸	واژه های قافیه و حروف مشترک آن را در هر بیت، مشخص کنید. الف) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد؟ ین یک نکته از این معنی، گفتیم و همین باشد ب) چنین داد پاسخ فریدون که تخت خت نماند به کس جاودانه نه بخت	2
۹	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت برآید که ما خاک باشیم و خشت	1/5
۱۰	آیا واژه « حسیض » می تواند با واژه « لذیذ » هم قافیه شود؟ دلیل خود را بنویسید. به دلیل اینکه شکل نوشتاری آنها متفاوت است قافیه کردن آنها درست نیست.	۰/۵

۱۱	کدام یک از ابیات زیر دارای « قافیه درونی » و کدام یک « ذوقافیتین » می باشد؟ (الف) طرفه می دارند یاران صبر من بر داغ و درد (ذوقافیتین) داغ و دردی کز تو باشد خوش تر است از باغ و ورد (ب) مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم (قافیه درونی) دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم	75/
۱۲	واژه « سرافراز » را یک بار با همزه و بار دیگر بدون همزه به خط عروضی بنویسید. با همزه: سر/اف/را/ز بدون همزه: س/ر/ف/را/ز	۰/۵
۱۳	در ابیات زیر « ردیف » را مشخص کنید. (الف) شب عاشقان بی دل، چه شبی دراز باشد (ب) آب زنید راه را، هین که نگار می رسد تو بیا کز اول شب، در صبح باز باشد مژده دهید باغ را، بوی بهار می رسد	۰/۵
زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۱۴	نمونه های واج آرای و واژه آرای را در ابیات زیر مشخص کنید. (الف) خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل بازدارد پیاده را ز سبیل (واج آرای مصوت) . (ب) ما را سری است با تو، که گر خلق روزگار دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم (واژه آرای)	۱
۱۵	موازنه تقابل سجع های متوازن و متوازی در دو یا چند جمله است.	۰/۵
۱۶	در عبارات زیر سجع ها را بیابید و نوع هر یک را مشخص کنید. (الف) توانگری به هنر است نه به مال، و بزرگی به عقل است نه به سال. سجع متوازی (ب) دوستی را که به عمری فراچنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند. سجع مطرف	1/5
۱۷	در ابیات زیر آرایه موازنه به کار رفته است یا ترصیع؟ دلیل خود را بنویسید. (الف) برگ بی برگی بود ما را نوال مرگ بی مرگی بود ما را حلال آرایه ترصیع زیرا کلمات هر دو مصراع با یکدیگر سجع متوازی دارند (ب) راه وصل تو، راه پر آسیب درد عشق تو، درد بی درمان آرایه موازنه زیرا سجع متوازن دارند	۱
۱۸	در ابیات زیر جناس و نوع آن را مشخص کنید. (الف) مگذران روز سلامت به ملامت، حافظ (ب) پدر با پسر یکدگر را کنار (پ) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی (ت) کفر است در طریقت ما کینه داشتن چه توقع ز جهان گذران می داری (جناس اختلافی) گرفتند کرده غم از دل کنار (جناس همسان) که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی (جناس حرکتی) آیین ماست سینه چو آیینه داشتن (جناس افزایشی)	۲
۱۹	حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند اما لگد کم خورده است. قلمرو فکری: در حوزه ادبیات تعلیمی جای دارد. موضوع تربیت و پرورش انسان را مورد تامل قرار داده است و به برتری ادب به عنوان ویژگی اخلاقی توجه داشته است	4

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد